

Sygn. akt I C 1072/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2021 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Marcin Kolasiński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Hausman

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2021 roku w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Gminy M. G. – Powiatowego Urzędu Pracy w G.**

przeciwko **K. S. (1)**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. ustala, że koszty procesu ponosi strona powodowa;

III. przyznaje kuratorowi procesowemu nieznanego z miejsca pobytu pozwanego radcy prawnemu K. H. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu wynagrodzenie w kwocie 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych);

IV. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu od powódki Gminy M. G. – Powiatowego Urzędu Pracy w G. kwotę 3240 zł (trzy tysiące dwieście czterdzieści złotych) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w postaci części wynagrodzenia kuratora niepokrytej z zaliczki.

Sygn. akt I C 1072/20

UZASADNIENIE

Gmina M. G. – Powiatowy Urząd Pracy w G. wniosła pozew przeciwko K. S. (1) o zapłatę kwoty 62 400 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 60 000 zł od 20 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 2400 zł od 30 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty, jak również o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że 12 lipca 2012 roku zawarła z pozwanym umowę w sprawie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych. Pozwany zobowiązał się do zatrudnienia trzech osób bezrobotnych oraz utrzymania stanowisk pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy, w związku z czym otrzymał refundację kosztów wyposażenia stanowisk pracy w wysokości 62 400 zł, która została przekazana w dwóch transzach: 60 000 zł (12 sierpnia 2012 roku) i 2400 zł (31 sierpnia 2012 roku). Pozwany nie dotrzymał warunków umowy, albowiem nie zatrudnił przez okres 24 miesięcy skierowanych bezrobotnych oraz nie dostarczył dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie w postaci raportów (...) oraz list płacowych. Pismem z 17 sierpnia 2016 roku powód wypowiedział umowę oraz wezwał pozwanego do zwrotu refundacji.

Zarządzeniem z 19 marca 2021 roku ustanowiono dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora procesowego w osobie radcy prawnego K. H. (k. 48).

W odpowiedzi na pozew kurator pozwanego wniosła o oddalenie powództwa oraz przyznanie kuratorowi wynagrodzenia. W pierwszej kolejności kurator podniosła zarzut przedawnienia roszczenia w myśl art. 76 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Dalej kurator wskazała, że powód nie mógł wypowiedzieć umowy już po jej zakończeniu, a ponadto nie przedłożył dowodu doręczenia wypowiedzenia pozwanemu. Zdaniem kuratora, skoro pozwany przynajmniej przez jakiś czas zatrudniał bezrobotnych, to wysokość zwrotu refundacji powinna być wyliczona proporcjonalnie do czasu, przez jaki pozwany wywiązywał się z umowy. Wreszcie według kuratora, roszczenie powoda jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego z uwagi na zrealizowanie celu umowy, jeżeli pozwany przez wymagany okres zatrudniał bezrobotnych i przeznaczył otrzymane środki na doposażenie lub wyposażenie stanowisk pracy, a jedynym naruszeniem warunków umowy było to, że nie dostarczył dokumentacji ZUS (k. 53-57).

W piśmie procesowym z 31 maja 2021 roku strona powodowa wskazała, że do terminu przedawnienia roszczenia nie ma zastosowania art. 76 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, gdyż środki otrzymane przez pozwanego nie były świadczeniami wymienionymi w tym przepisie. Umowa zawarta z pozwanym nie była umową terminową, gdyż okres zatrudnienia bezrobotnych nie był tożsamy z czasem trwania umowy. Umowa mogła więc być wypowiedziana po upływie 24 miesięcy od zatrudnienia bezrobotnych. Natomiast proporcjonalny obowiązek zwrotu refundacji istnieje tylko w przypadku samoistnego żądania zwrotu z powodu niezatrudnienia przez wymagany okres. Pozwanemu umowę wypowiedziana również dlatego, że nie wywiązał się obowiązków sprawozdawczych (k. 61).

W piśmie procesowym z 5 sierpnia 2021 roku kurator pozwanego podniosła, że z akt przedłożonych przez powoda wynika, że pozwany wywiązał się z obowiązku zatrudniania trzech pracowników przez łączny okres 72 miesięcy. W aktach tych znajdują się trzy notatki pracowników PUP, które wskazują, że pozwany wywiązał się z tego obowiązku. Jeżeli pozwany nie wywiązał się z obowiązku sprawozdawczego, to i tak zwrot refundacji powinien być w wysokości proporcjonalnej. Sam brak dokumentacji nie może bowiem być obciążony dotkliwszą karą niż brak zatrudnienia bezrobotnych przez okres wskazany w umowie (k. 71-74).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu zwykłym.

Sąd ustalił, co następuje:

12 lipca 2012 roku K. S. (1) zawarł z Prezydentem G., reprezentowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w G. umowę o wyposażenie lub doposażenie trzech stanowisk pracy dla bezrobotnych (§ 1 ust. 1 umowy). 8, 17 i 28 sierpnia 2012 roku strony podpisały trzy aneksy do umowy. Na mocy umowy K. S. (1) zobowiązał się zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy trzech skierowanych bezrobotnych od 16 sierpnia 2012 roku przez okres co najmniej 24 miesięcy (§ 1 ust. 6 umowy). Na ten cel otrzymał łącznie 62 400 zł (§ 3 ust. 1 umowy i aneks z 28 sierpnia 2012 roku). K. S. (1) zobowiązał się do dostarczania dokumentów potwierdzających utrzymywanie stanowisk pracy każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy przez cały okres zatrudnienia, w tym kserokopii listy płac (§ 2 ust. 7 i 8 umowy). W przypadku naruszenia warunków umowy PUP zastrzegł sobie prawo wypowiedzenia umowy (§ 4 ust. 1 umowy). Podmiot, który otrzymał dotację, był zobowiązany do jej zwrotu w całości wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia otrzymania środków w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania (§ 4 ust. 2 umowy). W przypadku niezatrudnienia na utworzonych stanowiskach skierowanych bezrobotnych, podmiot zobowiązany był do zwrotu refundacji w wysokości proporcjonalnej do tego okresu niezatrudnienia (§ 4 pkt 3 umowy). 20 sierpnia 2012 roku K. S. (1) otrzymał pierwszą transzę dotacji w wysokości 60 000 zł, a 30 sierpnia 2012 roku drugą transzę w wysokości 2400 zł.

Dowody:

- umowa z 12.07.2021 r. wraz z aneksami z 8.08.2021 r. i 28.08.2021 r. (k. 7-11 i k. 18 w aktach PUP w G.),
- noty księgowe z 20.08.2021 r. i 30.08.2021 r. (k. 12-13).

W ramach umowy K. S. (1) zatrudniał następujących skierowanych przez PUP bezrobotnych:

- na jednym stanowisku K. S. (2) od 16.08.2012 r. do 15.08.2014 r.;
- na drugim stanowisku M. G. od 16.08.2012 r. do 15.08.2014 r.;
- na trzecim stanowisku D. B. od 16.08.2012 r. do 31.09.2013 r., M. R. (O.) od 15.01.2014 r. do 16.02.2014 r., H. M. od 1.05.2014 r. do 31.07.2014 r. i D. S. od 20.10.2014 r. do 31.05.2015 r.

Dowody:

- informacja ZUS o osobach zgłoszonych do ubezpieczenia (k. 63-64),
- umowy o pracę z bezrobotnymi (k. 31-43 w aktach PUP w G.),
- listy płac i raporty miesięczne (...) (w aktach PUP w G.),
- skierowania do pracy i wydruki z programu S. (dołączone do akt przez PUP w G.).

K. S. (1) nie wywiązał się z części obowiązków sprawozdawczych wobec PUP. Wezwaniami z 17 maja, 21 czerwca i 11 lipca 2016 roku został wezwany do przedłożenia dokumentacji dotyczącej D. S. w postaci list płac i raportów miesięcznych (...) za okres od października 2014 roku do maja 2015 roku. K. S. (1) nie przedłożył tych dokumentów.

Dowody:

- wezwania z 17.05.2016 r., 21.06.2016 r. i 11.07.2016 r. wraz z potwierdzeniami nadania (k. 14-15 i k. 46, 48, 51 w aktach PUP w G.),
- informacja ZUS o osobach zgłoszonych do ubezpieczenia (k. 63-64).

W okresie od października 2014 roku do maja 2015 roku D. S. pracował i był zgłoszony do ubezpieczenia przez zatrudniającego go K. S. (1).

Dowód:

- informacja ZUS o osobach zgłoszonych do ubezpieczenia (k. 63-64).

Pismem z 17 sierpnia 2016 roku PUP wypowiedział K. S. (1) umowę z 12 lipca 2012 roku z powodu niedotrzymania warunków określonych § 1 ust. 6 oraz § 2 ust. 7 i 8 umowy, tj. z uwagi na brak zatrudnienia trzech bezrobotnych przez okres co najmniej 24 miesięcy oraz niedostarczenie dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie, tj. kserokopii listy płac i deklaracji (...). Jednocześnie PUP wezwał do zwrotu całości otrzymanej refundacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Przesyłka nie została odebrana po dwukrotnym awizowaniu. K. S. (1) nie zwrócił otrzymanej dotacji w jakiegokolwiek wysokości.

Dowody:

- wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem nadania (k. 16 i k. 54 w aktach PUP w G.),
- wezwanie do zwrotu refundacji z 11.10.2016 r. wraz z potwierdzeniem nadania (k. 17-18).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny ustalony został na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda oraz informacji ZUS o osobach zgłoszonych do ubezpieczenia. Dowody te nie były kwestionowane i stanowiły wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w przeważającej części był bezsporny. Okolicznościami spornymi było to, czy PUP doręczył pozwanemu wypowiedzenie umowy oraz czy pozwany zatrudniał przez wymagany czas bezrobotnych.

W aktach przedłożonych przez powoda znajduje się potwierdzenie nadania do pozwanego wypowiedzenia umowy (k. 54), wobec czego przyjąć należało, że zostało ono nadane do pozwanego, lecz nieodebrane po dwukrotnym awizie.

Z akt przedłożonych przez PUP oraz informacji z ZUS (k. 63-64) wynikało również, że pozwany wypełnił obowiązek zatrudniania przez co najmniej 24 miesiące trzech osób bezrobotnych. W przypadku K. S. (2) i M. G. były to pełne dwa lata (od 16 sierpnia 2012 roku do 15 sierpnia 2014 roku). Natomiast w przypadku trzeciego etatu zatrudnieni na nim byli D. B. - 13 miesięcy i 5 dni, M. R. (O.) - 1 miesiąc i 1 dzień, H. M. - 3 miesiące i D. S. - 7 miesięcy i 11 dni. Dawało to łącznie 24 miesiące i 17 dni, co wypełniało warunek umowy z PUP.

Strona powodowa zakwestionowała zatrudnienie u pozwanego D. S. z uwagi na nieprzedłożenie dokumentacji potwierdzającej to zatrudnienie, tj. wymaganych umową kserokopii listy płac i raportów miesięcznych (...). Faktem jest, że pozwany nie przedstawił PUP takiej dokumentacji, czym bez wątpienia naruszył obowiązek wynikający z § 2 ust. 7 i 8 umowy. Trzy znajdujące się w aktach PUP notatki służbowe pracowników PUP (k. 28, 29, 31), na które powoływał się kurator, a według których pozwany prawidłowo wywiązywał się z umowy, dotyczyły okresu do sierpnia 2014 roku, a więc nie dotyczyły okresu zatrudnienia D. S.. Jednakże z informacji uzyskanej z ZUS wynikało, że D. S. był w tym czasie zgłoszony do ubezpieczenia i pracował u pozwanego od 20 października 2014 roku do 31 maja 2015 roku (k. 63-64). Dokument przedłożony przez ZUS, jako dokument urzędowy, stanowił dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c.). Sąd pominął więc wniosek dowodowy kuratora pozwanego o zobowiązanie D. S. do przedstawienia świadectwa pracy (k. 76v), albowiem fakt zatrudnienia został już udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy (art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c.).

W konsekwencji na podstawie przedstawionego powyżej materiału dowodowego przyjąć należało, że pozwany zgodnie z umową zatrudniał trzech skierowanych bezrobotnych przez okres co najmniej 24 miesiące.

Strona powodowa dochodziła od pozwanego zapłaty z tytułu niewykonania zobowiązania umownego (art. 471 k.c.).

Zgodzić należało się z powodem, że zawarta między stronami umowa nie miała charakteru terminowego, gdyż w chwili jej zawarcia trudno było określić, kiedy nastąpi jej koniec, choćby ze względu na rezygnację, chorobę czy nieprzydatność bezrobotnego, w którego miejsce trzeba było znaleźć i skierować inną osobę. Tym niemniej, zdaniem sądu, zakończenie umowy nastąpiło z chwilą zakończenia okresu 24-miesięcznego zatrudnienia przez wszystkich trzech skierowanych bezrobotnych, tj. w maju 2015 roku. Do tego czasu ani nawet 6 miesięcy po jego upływie (§ 2 ust. 7 umowy) powód nie domagał się od pozwanego przedstawienia dokumentów potwierdzających zatrudnienie D. S., pomimo tego, że przy zachowaniu należytej staranności powinien posiadać wiedzę o ich braku. W ocenie sądu, skoro umowa nie obowiązywała od maja 2015 roku, a pozwany w zasadzie wykonał ją w całości poprzez zatrudniania 3 pracowników przez okres co najmniej 24 miesiące, powód nie mógł skutecznie wypowiedzieć umowy w sierpniu 2016 roku. Żądanie zwrotu otrzymanej dotacji było więc bezzasadne ze względu na brak skutecznego wypowiedzenia, będącego warunkiem domagania się zapłaty (§ 4 ust. 1-3 umowy). Takie też stanowisko zajął Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie o sygn. akt VIII Ca 941/19.

Wobec powyższych uwag, nie było potrzeby ustosunkowania się do pozostałych zarzutów strony pozwanej, a dotyczących przedawnienia roszczenia, konieczności proporcjonalnego rozliczenia dotacji z uwagi na wykonanie umowy w pewnej części czy też sprzeczności dochodzonego roszczenia z zasadami współżycia społecznego.

Na marginesie wskazać można, że zdaniem sądu rozpoznającego niniejszą sprawę roszczenie nie byłoby przedawnione w myśl art. 76 ust. 3 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1100 ze zm.). Przepis ten przewiduje bowiem trzyletni termin przedawnienia dla roszczeń finansowanych z Funduszu Pracy, ale dla świadczeń przyznanych bezrobotnym, na co wskazuje systematyka ustawy (art. 76 znajduje się w rozdziale 15. „Świadczenia dla bezrobotnych”). Ponadto, ich ściąganie podlega przepisom o

postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 76 ust. 6 ustawy). W przypadku roszczeń wobec przedsiębiorcy, który otrzymał refundację, dochodzenie roszczenia następuje zaś na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego (art. 46 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Przyjmując nawet najdalszy termin wymagalności roszczenia, tj. daty wypłaty środków (20 i 30 sierpnia 2012 roku), roszczenie przedawniłoby się dopiero w 2022 roku (art. 118 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed 9 lipca 2018 roku w zw. z art. 5 ust. 2 ustawy z 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. poz. 1104/).

W ocenie sądu, zasadny byłby za to zarzut sprzeczności roszczenia z zasadami współżycia społecznego. Bez wątpienia pozwany naruszył warunki umowy, nie dostarczając powodowi wymaganych dokumentów za okres 7 miesięcy pracy jednego z bezrobotnych. Mając jednak na uwadze, że pozwany wykonał znaczną część umowy i przede wszystkim zrealizował zasadniczy cel umowy poprzez zatrudnianie 3 osób przez co najmniej 24 miesiące, sankcja zwrotu całości dotacji byłaby dla niego zbyt dolegliwa i krzywdząca. W tej sytuacji rozważyć by należało przynajmniej obowiązek zwrotu środków w wysokości proporcjonalnej.

Mając powyższe na uwadze, sąd w całości oddalił powództwo, o czym orzeczono w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II. wyroku orzeczono na podstawie art. 108 k.p.c.

O wynagrodzeniu kuratora w punkcie III. wyroku orzeczono na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2018 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 536) w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265). W ocenie sądu nakład pracy kuratora w niniejszej sprawie oraz stosunkowo wysoka wartość przedmiotu sporu uzasadniały przyznanie wynagrodzenia w pełnej wysokości. Rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych nie przewiduje przy tym podwyższenia wynagrodzenia kuratora o stawkę podatku VAT.

O nakazaniu ściągnięcia od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwoty 3240 zł w punkcie IV. sentencji wyroku orzeczono na podstawie art. 113 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.). Wydatki związane z postępowaniem, tymczasowo poniesione przez Skarb Państwa, składały się z części wynagrodzenia kuratora niepokrytej z zaliczki uiszczonej przez powoda (5400 zł – 2160 zł). Powód, jako przegrywający sprawę w całości, powinien być zobowiązany do ich zwrotu w całości.

ZARZĄDZENIE

- 1) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda ([przez portal informacyjny](#));
- 2) wyłączyć akta I C 178/19;
- 3) przedłożyć z wpływem lub za 3 tygodnie wraz z potwierdzeniem odbioru.

G., 18.10.2021 r.

POUCZENIE:

Niniejsze doręczenie następuje w trybie art. 15zsz⁹ ust. 2 zd. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.) i wywołuje skutki procesowe określone w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego zgodnie z art. 15zsz⁹ ust. 4 tej ustawy.